

УДК 657

DOI: 10.31359/2312-3427-2019-2-339

Г.Л. Норд, канд. екон. наук, професор б.в.з

paluhtatiana@gmail.com

Директор навчально-наукового інституту післядипломної освіти

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ЛІКВІДНОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

В процесі дослідження основних показників ліквідності та рентабельності промислових підприємств було досліджено та проаналізовано праці вітчизняних вчених, які займались дослідженням питань теми. Визначено, що сучасні умови розвитку об'єднані визначальним фактором розвитку промислових підприємств який відповідає їх фінансовому стану завдяки якому відображається потенціал та конкурентоспроможність. Було встановлено, що основними показниками оцінки діяльності промислових підприємств є: показник ліквідності поточної (покриття), ліквідності швидкої, ліквідності абсолютної, аналізу співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості, рентабельності капіталу (активів) за чистим прибутком, рентабельність власного капіталу, рентабельності виробничих фондів, рентабельності реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності, рентабельності реалізованої продукції за чистим прибутком, аналізу реінвестування, стійкості економічного зростання, аналізу окупності капіталу(рік) та окупності власного капіталу(рік). В процесі дослідження було проілюстровано наведені показники за такими підприємствами як: ПАТ «СКМЗ», ПАТ «НКМЗ», ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» протягом 2013-2017рр. В процесі дослідження було визначено, що в ході проведення економічного аналізу промислових підприємств слід враховувати бізнес-процеси, з якими пов'язано виникнення певних видів виробничих витрат. Дослідження дозволило проаналізувати сучасний стан промислових підприємств за основними показниками на основі яких буде побудована в повній мірі інформативна база яка міститиме достовірну інформаційну модель управління діяльністю промислових підприємств загалом та контролювати виробничі витрати зокрема.

Дослідження є теоретичним підґрунтям для подальшого розвитку організаційно-методичних положень економічного аналізу показників ліквідності та рентабельності промислових підприємств та проявляється на практиці в частинні формування внутрішніх регламентів системи управління підприємством.

Ключові слова: економічний аналіз, підприємство, промислове підприємство, виробничі витрати, бізнес-процес, управління, ліквідність, рентабельність.

Постановка проблеми. В сучасних умовах показники ліквідності є суттєвим елементом аналізу фінансового стану промислових підприємства. Зацікавлені сторони, на основі існуючих даних, приймають рішення щодо інвестиційної стратегії в ту чи іншу галузь промислової діяльності коефіцієнти ліквідності та рентабельності якої має позитивних характер. Дослідження існуючої методики обчислення й оцінки коефіцієнтів ліквідності та рентабельності є необхідною умовою якісного забезпечення аналітичної роботи в цьому напрямі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми ефективного управління та економічного аналізу ліквідності та рентабельності піднімали у своїх працях вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема: М. Чумаченко, М. Болюх, В. Бурчевський, М. Горбаток [6], Л. Лахтіонова [9], Р. Хиггінс [16], Р. Сайфулин, А. Шеремет [16], В. Ковальов [8], В. Бочаров [3], Г. Савицька [1], В. Мец [10], Є. Мних [11], Г.І. Кіндрацька [7], В. Артеменко, Н. Анисимова [2], С. Мошенський, О. Олійник [12], Грабовський [4], Попович [14], Г. Андреева, В. Андреева [13], М. Болюх, В. Бурчевський, М. Горбатюк [5] та ін.

Виклад основного матеріалу. В сучасних умовах одним із визначальних факторів розвитку промислових підприємств є їх фінансовий стан завдяки якому відображається потенціал та конкурентоспроможність. Функціонування промислових підприємств країни підпадає під вплив економічних та політичних змін, що утворюють нестабільне зовнішнє середовище яке вимагає своєчасного обрахунку дій задля мінімізації операційних та фінансових ризиків.

Проводячи об'єктивну оцінку показників ліквідності та рентабельності промислових підприємств варто розглядати показник не окремо, а в комплексі, які наочно відображають основу діяльність підприємств. Такі дії зумовлюють швидке виконання завдань та зобов'язань господарюючим суб'єктом, що відображає рівень його

ділової репутації, сприяє збільшенню довіри партнерів, збільшує кількість зовнішніх джерел фінансування.

Одним із факторів успішного господарювання є наявність достатньої кількості активів промислового підприємства. Саме з цією метою виникає необхідність посилення уваги до важливої складової фінансового стану промислового підприємства, як показників ліквідності та рентабельності, задля удосконалення методів і способів їх аналізу та забезпечення ефективного управління ними. Результати аналітичної оцінки поточної ліквідності, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності та співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості представлено на рисунках 1, 2, 3, 4.

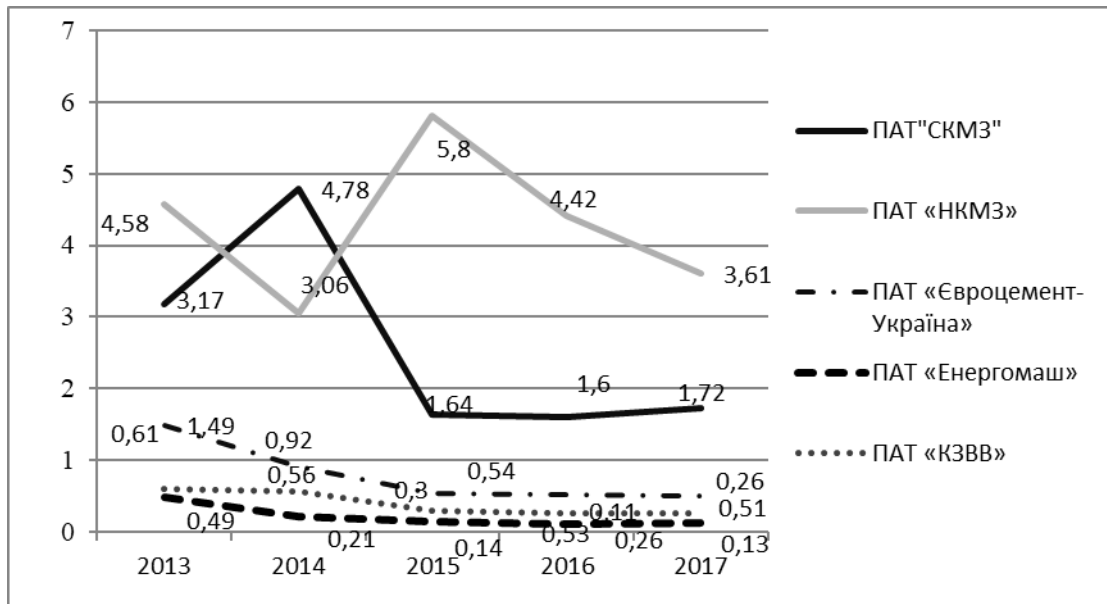

Рис. 1. Результат аналізу ліквідності поточної (покриття)

За результатами аналізу поточної ліквідності (покриття) на промислових підприємствах ПАТ «СКМЗ», ПАТ «НКМЗ», ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» було виявлено, що найкращий коефіцієнт поточної ліквідності спостерігається на ПАТ «НКМЗ». В 2013 році в порівнянні з 2014 роком показник ліквідності з 4.58 знизився до 3.06. В 2014 році в порівнянні з 2015 роком показник ліквідності почав збільшуватись з 3.06, до 5.8, що відповідало найбільшому значенню показника протягом всього досліджуваного періоду. З 2015 до 2017 рр. показник ліквідності почав знижуватись і досягнув значення 3.61, що на 0.55 більше ніж значення в 2014 р.

Аналіз ліквідності промислового підприємства ПАТ «СКМЗ» виявив, що з 2013 по 2014 р. спостерігалась тенденція збільшення показника з 3.17 до 4.78. З 2014 р. ліквідність досліджуваного підприємства знизилась з 4.78 до 1.64, тобто в 2,9 рази. Наступний рік теж супроводжується зниженням на 0.04. Лише в 2017 р. спостерігається збільшення показника на 0.12, що не є позитивним результатом.

Аналіз ліквідності ПАТ «Євроцемент-Україна» виявив гіршу ситуацію ніж в попередніх промислових підприємствах. З 2013 р. по 2017 р. показник ліквідності знизився з 1.49 до 0.51, тобто показник знизився в 2.9 раз. ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» протягом 2013-2017 років не вдалося перетнути межу ліквідності 0.6, що свідчить про низький ступінь покриття короткострокових пасивів наявними оборотними активами. Оскільки ПАТ «КЗВВ» з 2013 року до 2017 показник ліквідності з 0.56 знизився до 0.26, що відповідає зниженню в 2.15 раз. Найгірший показник поточної ліквідності було визначено ПАТ «Енергомаш», який з 0.49 в 2013 р. знизився до 0.13 в 2017 р.

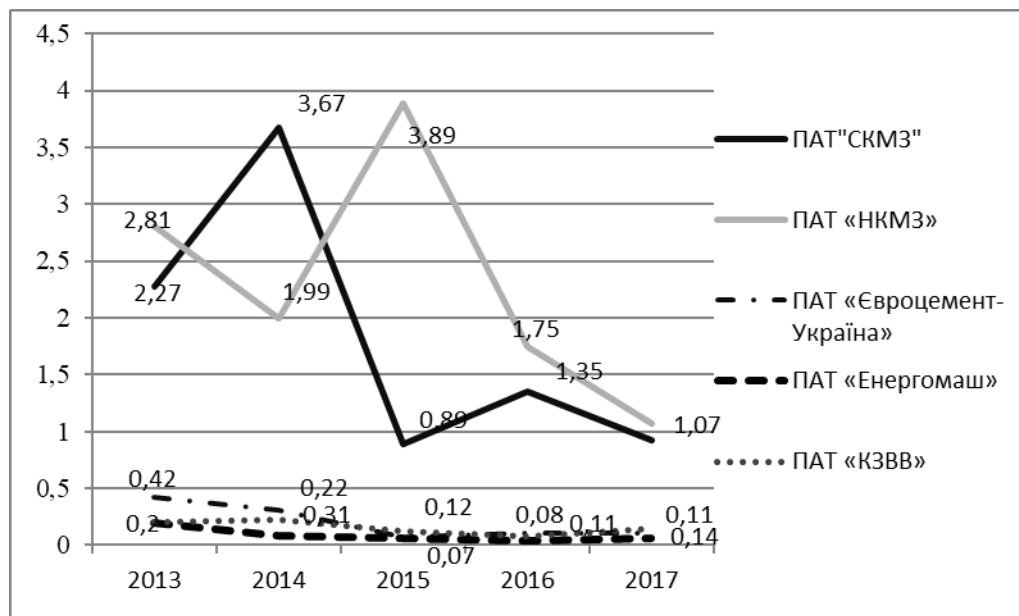

Рис. 2. Результат аналізу ліквідності швидкої

Досліджуючи швидку ліквідність на ПАТ «НКМЗ» з 2013 по 2014 коефіцієнт ліквідності знизився з 2.81 до 1.99. В 2015 році коефіцієнт ліквідності склав 3.89, що 1.9 раз більше ніж в попередньому році. Нажаль, з 2015 року спостерігається стрімке зниження коефіцієнту швидкої ліквідності і в 2017 році він знизився до 1.07.

ПАТ «СКМЗ» мав найбільший показник ліквідності в 2014 році, який склав 3.67. З 2014 року спостерігаємо значне зниження показника: в 2015

році 0.89, в 2016 році 1.35, в 2017 році 0.92. Такі зміни свідчать про намагання підприємства покращити свій фінансовий стан.

Ситуація на промислових підприємствах: ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» перебуває в незадовільному стані і свідчить про відсутність грошових і інших ліквідних активів результатом чого є ризик не погашення поточних зобов'язань.

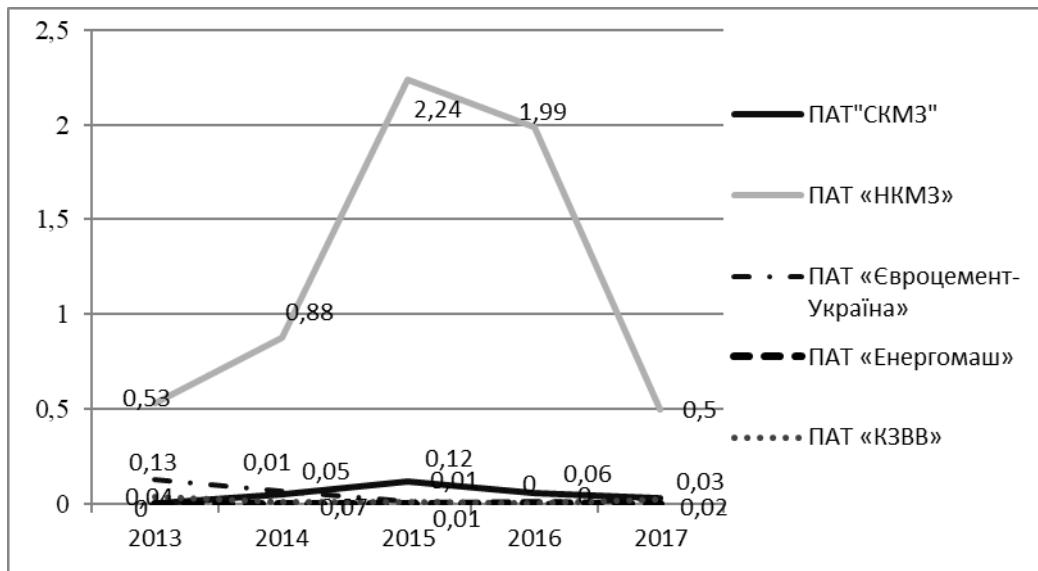

Рис. 3. Результат аналізу ліквідності абсолютної

Аналізуючи та досліджуючи абсолютну ліквідність було визначено, що лише на ПАТ «НКМЗ» коефіцієнт ліквідності перетинав норму в 2013 році, а з 2014 по 2015 рік знаходився в тенденції зростання з 0.88 до 2.24. В 2016 р. показник абсолютної ліквідності – 1.99, в 2017 році – 0.5. В порівнянні з 2015 р. в 2017 р. показник ліквідності знизився в 4.4 раз. Показник загальної ліквідності ПАТ «Євроцемент-Україна» в 2013 році з 0.13 знизився 0.02 в 2017 р., що є негативним показником. ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» не перетинали показник ліквідності більше ніж 0.04, що показує, існуюча частка короткострокових боргових зобов'язань не може бути покрита за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів.

За результатами проведених розрахунків показників ліквідності підприємств, можна зробити наступні висновки: в цілому на трьох з досліджуваних підприємств: ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» спостерігаються достатньо низькі значення коефіцієнту поточної ліквідності (покриття), на ПАТ «СКМЗ» показники є відповідним до нормативного (1,00-3,00), а на ПАТ

«НКМЗ» навпаки вище нормативу. Так на ПАТ «СКМЗ» значення коефіцієнта поточної ліквідності на кінець 2017 р. його значення склало 1,72, тобто на одну гривню поточних зобов'язань приходиться 1,72 грн. оборотних активів, що є цілком достатнім. Перевищення нормативу показника протягом 2013-17 рр. зосереджено на ПАТ «НКМЗ», на кінець 2017 р. коефіцієнт ліквідності поточної становив 3,61 грн., дане свідчить про зниження ефективності використання активів та залучення зайвих оборотних коштів підприємства. Нижчим за норматив, є значення показника поточної ліквідності на ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ», яке на кінець 2017 р. є критичним для всіх підприємств, так на ПАТ «Євроцемент-Україна» показник становить 0,51 грн, що -3,77% менше ніж в попередньому, у 2015-16 рр. ситуація залишилася негативно стабільною, а от у 2013-2014 рр. показник був близьким до нормативного. Найнижчим показником характеризується ПАТ «Енергомаш», у 2016 р. коефіцієнт становить лише 0,11 грн. та є максимально критичним для нього. Проблемний стан платоспроможності зафіксовано на ПАТ «Енергомаш», адже показники протягом всього досліджуваного періоду не відповідають нормативним, що спричиняє збільшенню вартості позикових коштів та веде до зниженню довіри перед кредиторами та постачальниками.

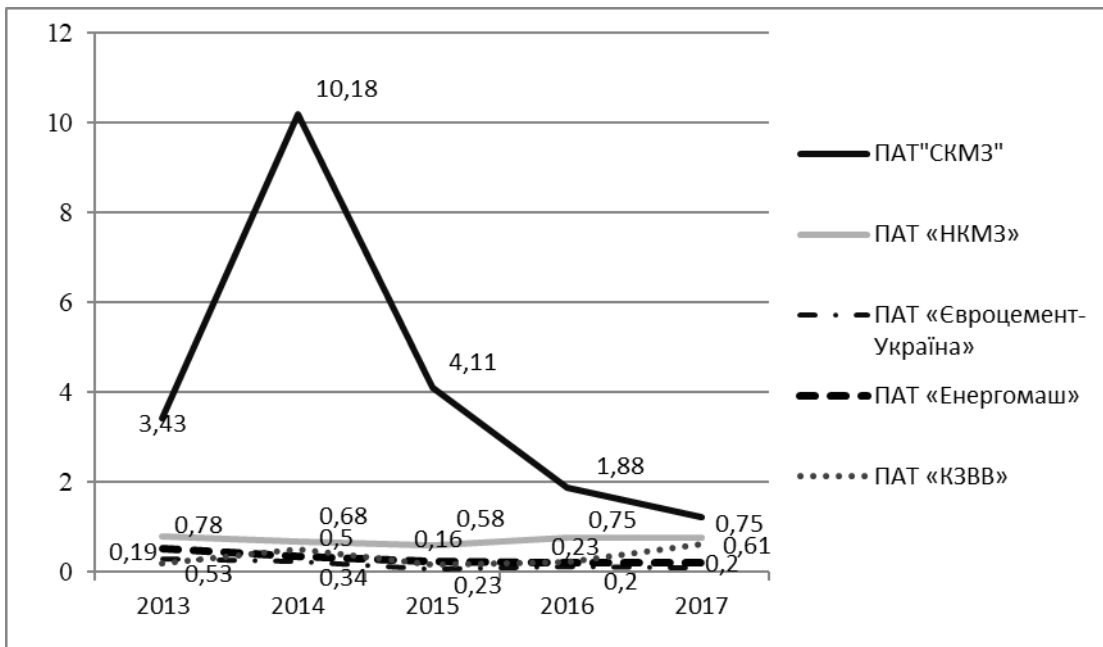

Рис. 4. Результат аналізу співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості

Аналогічно до попереднього показника позитивне значення коефіцієнта швидкої ліквідності спостерігається у ПАТ «СКМЗ» (0,92) та ПАТ «НКМЗ» (1,07). Решта досліджуваних підприємств характеризується досить незначною часткою короткострокових зобов'язань, які можна оплатити завдяки високоліквідних оборотних активів (фінансові інвестиції, грошові кошти). Так ПАТ «Євроцемент-Україна» та ПАТ «КЗВВ» спроможне погасити лише 11% та 14% своїх зобов'язань відповідно, за рахунок високоліквідних активів, на ПАТ «Енергомаш» цей показник на кінець 2017 р. ще нижчий - на кожную гривню поточних зобов'язань приходиться 0,06 грн. високоліквідних активів.

Величина коефіцієнту абсолютної ліквідності для більшості досліджуваних підприємств ПАТ «СКМЗ», ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» є дуже низькою від 0,00 до 0,03, тобто підприємства мають дуже незначну здатність погашати свої зобов'язання негайно, за рахунок наявних грошових коштів та їх еквівалентів. Досить високе значення абсолютної ліквідності спостерігається на ПАТ «НКМЗ» на кожную гривню поточних зобов'язань приходиться 0,35 грн. абсолютно ліквідних активів. Незважаючи на те, що значення всіх показників ліквідності вказаного підприємства є досить високим та перевищує нормативи, вказана ситуація свідчить про неефективну стратегію використання фінансових ресурсів.

Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємств показує, що має місце переважання розмірів кредиторська заборгованості. На ПАТ «Євроцемент-Україна» на одну гривню кредиторської заборгованості припадає 0,08 грн. дебіторської (цей показник є найменшим серед досліджених підприємств); ПАТ «Енергомаш» за рахунок очікуваних надходжень від дебіторів може погасити лише 20% наявної кредиторської заборгованості.

Переважає дебіторської заборгованості над кредиторською спостерігається у ПАТ «НКМЗ», ПАТ «КЗВВ» співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості становить 0,75 та 0,61 відповідно. Перевищення нормативу показника зафіксовано на ПАТ «СКМЗ» (1,21-10,18), адже протягом всього досліджуваного періоду спостерігається збільшення фінансування за рахунок кредиторів, як наслідок це може спричинити в майбутньому погіршення відносин з постачальниками. В цілому, аналіз показників ліквідності підприємств

показує наявність проблем з їх платоспроможністю, оскільки більшість підприємств мають низькі показники ліквідності, які не відповідають нормативам та вимагають перегляду політики формування виробничого процесу на підприємстві збільшення грошових коштів за рахунок комерційного кредитування. Узагальнюючим для аналізу економічної ефективності діяльності підприємств є аналіз показників рентабельності, оскільки саме їх оцінка дозволяє оцінити ефективність використання вкладених ресурсів. Аналіз рентабельності капіталу (активів) лісогосподарських підприємств дозволив встановити, що на двох з досліджуваних підприємствах показник рентабельності на належному рівні, решта підприємств характеризується негативними показниками рентабельності. На рисунках 5, 6, 7, 8 представлено результати аналізу реінвестування, стійкості економічного зростання, окупності капіталу, та окупності власного капіталу.

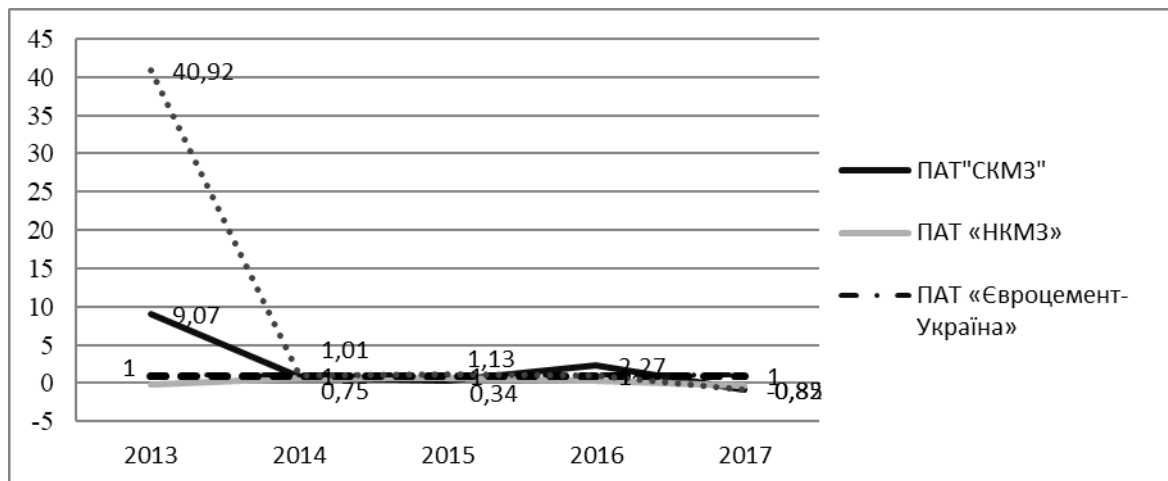

Рис 5. Результат аналізу реінвестування

Огляд результатів реінвестування довів, що на всіх досліджуваних промислових підприємствах реінвестування перебуває на низькому рівні. Такий процес свідчить про відсутність фінансових інвестицій в розвиток підприємств та вимагає негайного вирішення.

Аналіз розрахункових даних дозволяє стверджувати, що на досліджуваних підприємствах існують певні проблеми в політиці розподілу прибутку в контексті розвитку підприємств, оскільки спостерігається загальна тенденція до зменшення коефіцієнту реінвестування прибутку та коефіцієнту стійкості економічного зростання. Як бачимо, з таблиці значення вказаних показників крім того, що є дуже незначними, найвище значення коефіцієнту

реінвестування спостерігалось на ПАТ «Євроцемент-Україна» в 2017р. і складало 1,0; найвище значення коефіцієнту стійкості економічного зростання також на цьому підприємстві у 2016 р. – 2,01.

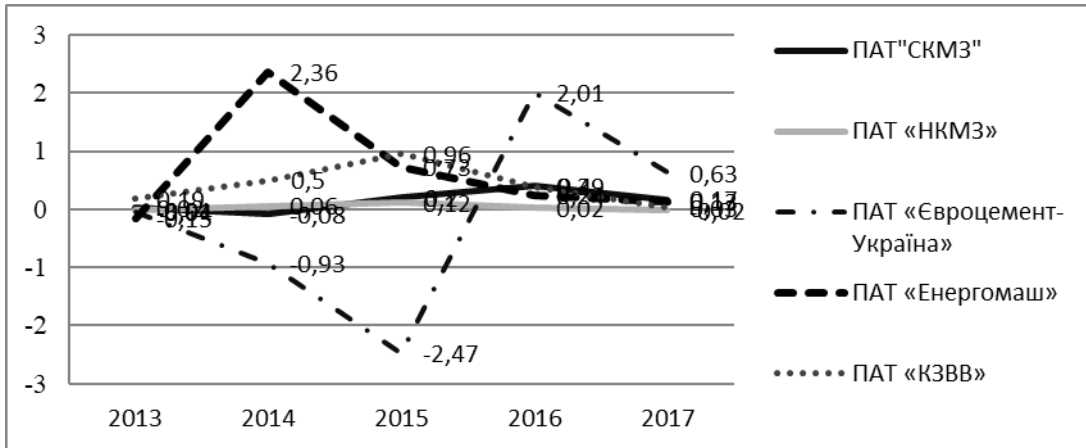

Рис 6. Результат аналізу стійкості економічного зростання

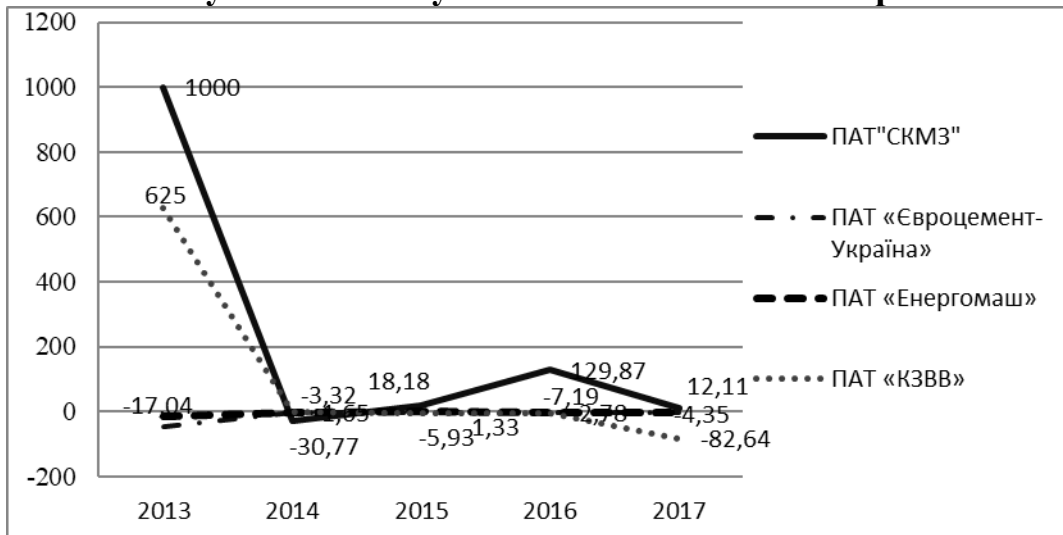

Рис. 7. Результат аналізу окупності капіталу(рік)

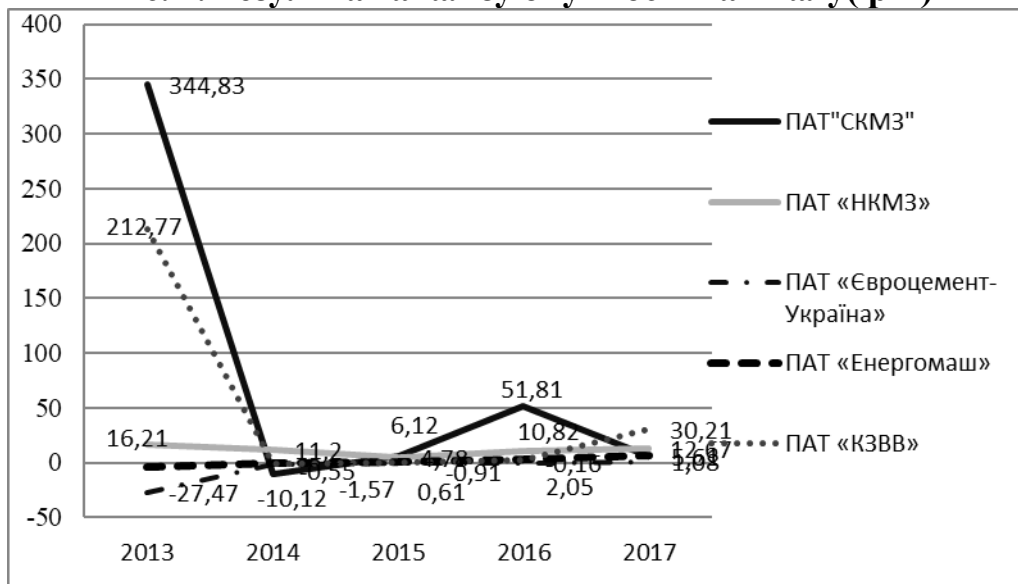

Рис. 8. Результат аналізу окупності власного капіталу(рік)

Враховуючи, що період окупності як власного капіталу, так і капіталу(активів) в цілому повинен в динаміці знижуватись можна констатувати, що на досліджуваних підприємствах спостерігається негативна тенденція до збільшення терміну окупності в 2017р. в порівнянні з 2016 р., так період окупності капіталу ПАТ «НКМЗ» збільшився з 12,36 років до 15,08, а період окупності власного капіталу з 11 років до 13. Позитивну тенденцію спостерігаємо на ПАТ «СКМЗ», адже у 2017 р. показник періоду окупності капіталу знизився на 90,68% у порівнянні з 2016 р, також період власного капіталу знижено на 89,17% відповідно попереднього року. Дане може свідчити про підвищення ефективності роботи підприємства. Від’ємне значення показників окупності капіталу(активів), свідчить про нестабільну ситуацію підприємств на ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ». Аналіз динаміки рентабельності та періоду окупності дозволяє констатувати, що найшвидші темпи окупності можливі при досягненні рівня господарювання 2017 року, тому курівництву підприємства необхідно розробити систему заходів для мобілізації резервів підвищення ефективності господарської діяльності та збільшення стійкості економічного зростання.

Висновок. Наявні кризові процеси економіки України виявили залежність промислового потенціалу національної економіки яка віддзеркалюється на фінансовому становищі підприємств. Дефіцит власних коштів, збільшення вартості кредитних ресурсів та постійні зростання цін на енергоносії призводять до занепаду промислових підприємств.

Аналіз показників ліквідності та рентабельності промислових підприємств проводився за даними підприємств ПАТ «СКМЗ», ПАТ «НКМЗ», ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» протягом 2013-2017 рр.

В ході дослідження проведено аналіз ліквідності поточної (покриття) підприємств, за яким можна зробити наступні висновки: ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» мають найнижчі значення коефіцієнту поточної ліквідності (покриття), що відображає не можливість виконання поточних зобов’язань підприємством за рахунок найбільш ліквідних оборотних коштів (грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості).

Підприємство ПАТ «СКМЗ» має показники ліквідності, які відповідають нормативному (1,00-3,00), а підприємство ПАТ «НКМЗ» мають перевищене значення показника. Перевищення нормативу

показника протягом 2013-17 рр. зосереджено на ПАТ «НКМЗ», на кінець 2017 р. коефіцієнт ліквідності поточної становив 3,61 грн., дане свідчить про зниження ефективності використання активів та залучення зайвих оборотних коштів підприємства.

Аналіз коефіцієнта швидкої ліквідності відображено в позитивному значенні та спостерігається у ПАТ «СКМЗ» (0,92) та ПАТ «НКМЗ» (1,07). Решта досліджуваних підприємств характеризується досить незначною часткою короткострокових зобов'язань, які можна оплатити завдяки високоліквідних оборотних активів (фінансові інвестиції, грошові кошти).

Аналіз коефіцієнту абсолютної ліквідності для більшості досліджуваних підприємств ПАТ «СКМЗ», ПАТ «Євроцемент-Україна», ПАТ «Енергомаш» та ПАТ «КЗВВ» є дуже низькою від 0,00 до 0,03, тобто підприємства мають дуже незначну здатність погашати свої зобов'язання негайно, за рахунок наявних грошових коштів та їх еквівалентів.

Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємств показує, що на ПАТ «Євроцемент-Україна» на одну гривню кредиторської заборгованості припадає 0,08 грн. дебіторської (цей показник є найменшим серед досліджених підприємств); ПАТ «Енергомаш» на одну гривню кредиторської заборгованості припадає 0,2 грн. дебіторської. Позитивна тенденція переважання дебіторської заборгованості над кредиторською спостерігається у ПАТ «НКМЗ» де на 1 одну гривню дебіторської заборгованості припадає 0,75 грн. кредиторської, ПАТ «КЗВВ» де на 1 одну гривню дебіторської заборгованості припадає 0,61 грн. кредиторської. В цілому, проведений аналіз показників ліквідності обраних промислових підприємств показує наявність проблем з їх платоспроможністю, оскільки переважна більшість має низькі показники ліквідності, які не відповідають нормативам та вимагають перегляду політики формування виробничого процесу на підприємстві збільшення грошових коштів за рахунок комерційного кредитування.

Так як головним чинником формування фінансового потенціалу є фінансовий стан промислового підприємства необхідно дотримуватись принципового підходу до порядку розрахунку основних показників оцінки його діяльності. Такі дії відкриють можливість обґрунтувати в подальших дослідженнях методику оцінки фінансового потенціалу, інтегрувати різноманітні й часто різноспрямовані за напрямом зміни показників, вона розширює можливості для більш якісного і надійного аналізу та прогнозування їх діяльності та кількісного виміру

фінансових перспектив, а також дозволить чітко визначати підприємства, які є лідерами на ринку.

Бібліографічний список.

1. Анализ хозяйственной деятельности. [Текст] / Г. В. Савицкая. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 285 с.
2. Артеменко В.Г. Экономический анализ: учебное пособие / В.Г.Артеменко, Н.В. Анисимова. - М.: КНОРУС, 2011. – 288 с.
3. Бочаров В.В. Финансовый анализ. [Текст] / В. В. Бочаров. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2009. – 240 с.
4. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: [навч. посіб.] / Б.Є. Грабовецький. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
5. Економічний аналіз / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2003. – 540 с.
6. Економічний аналіз: Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбатов та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2003. — 556 с.
7. Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. Економічний аналіз: теорія і практика. – К. : «Знання», 2008. – 428 с.
8. Ковалев В.В. Управление денежными потоками, прибылью и рентабельностью. [Текст] / В. В. Ковалев. – М.: Проспект, ТК Велби, 2007. – 336 с.
9. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання / Людмила Ана- толіївна Лахтіонова; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2007. – 387 с.
10. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства. [Текст] / В.О. Мец. – К.: Вища шк., 2005. – 246 с.
11. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: навч. Посбник. / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш // К.: КНТЕУ, 2010. – 412 с.
12. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. / За ред. д.е.н., проф., Заслуженого діяча науки і техніки України Ф.Ф. Бутинця. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 704 с.
13. Організація і методика економічного аналізу: Навчальний посібник / Автори і уклад. Г.І. Андрєєва, В.А. Андрєєва. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 353 с.
14. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Підручник. – Тернопіль: Економічна думка, 2009. – 227 с.

15. Роберт С. Хиггинс. Финансовый анализ. Инструменты для принятия бизнес-решений / Analysis for Financial Management. – М.: Вильямс, 2007. – 464 с.

16. Шеремет А.Д. Методика фінансового аналізу. [Текст] / А.Д. Шеремет, Р.С.Сайфулин, Е.В. Ненашев. – М.: ИНФРА - М, 2005. – 301 с.

Г.Л. Норд Аналіз показників ліквідності та рентабельності промислових підприємств. В процессе исследования основных показателей ликвидности и рентабельности промышленных предприятий были исследованы и проанализированы труды отечественных ученых, которые занимались исследованием вопросом темы. Определено, что современные условия развития объединены определяющим фактором развития промышленных предприятий отвечающий их финансовому состоянию благодаря которому появляется потенциал и конкурентоспособность. Было установлено, что основными показателями оценки деятельности промышленных предприятий являются: показатель ликвидности текущей (покрытия), ликвидности скорой, ликвидности абсолютной, анализа соотношения краткосрочной дебиторской и кредиторской задолженности, рентабельности капитала (активов) по чистой прибыли, рентабельности собственного капитала, рентабельности производственных фондов, рентабельности реализованной продукции по прибыли от операционной деятельности, рентабельности реализованной продукции по чистой прибыли, анализа реинвестирования, устойчивости экономического роста, анализа окупаемости капитала (год) и окупаемости собственного капитала (год). В процессе исследования было проиллюстрировано приведены показатели за такими предприятиями как: ОАО «СКМЗ», ОАО «НКМЗ», ОАО «Евроцемент-Украина», ОАО «Энергомаш» и ОАО «КЗТС» в течение 2013-2017рр. В процессе исследования было определено, что в ходе проведения экономического анализа промышленных предприятий следует учитывать бизнес-процессы, с которыми связано возникновение определенных видов производственных затрат. Исследование позволило проанализировать современное состояние промышленных предприятий по основным показателям на основе которых будет построена в полной мере информационная база содержащую достоверную информационную модель управления деятельностью промышленных предприятий в целом и контролировать производственные расходы частности. Исследование является теоретическим основанием для дальнейшего развития организационно-методических положений экономического анализа

показателей ликвидности и рентабельности промышленных предприятий и проявляется на практике в частные формирования внутренних регламентов системы управления предприятием.

Ключевые слова: экономический анализ, предприятие, промышленное предприятие, производственные расходы, бизнес-процесс, управление, ликвидность, рентабельность.

G.L. Nord Analysis indicator of profitability and profitability of industrial enterprises. In the process of studying the main indicators of liquidity and profitability of industrial enterprises, the works of domestic scientists who were engaged in research on the topic were investigated and analyzed. It was determined that modern conditions of development are united by a determining factor in the development of industrial enterprises corresponding to their financial condition due to which potential and competitiveness appear. It was found that the main indicators for assessing the activities of industrial enterprises are: current liquidity (coverage), quick liquidity, absolute liquidity, analysis of the ratio of short-term accounts receivable and payable, return on capital (assets) in net profit, return on equity, return on production assets, return on sales on operating profit, return on sales on net profit, analysis of reinvestment, sustainability of economic growth, analysis of return on capital (year) and return on equity (year). In the course of the study, indicators were shown for such enterprises as: SKMZ OJSC, NKMZ OJSC, Eurocement-Ukraine OJSC, Energomash OJSC and KZTS OJSC during 2013-2017rr. In the process of the study, it was determined that during the economic analysis of industrial enterprises should take into account the business processes associated with the occurrence of certain types of production costs. The study made it possible to analyze the current state of industrial enterprises by the main indicators on the basis of which an information base containing a reliable information model for managing the activities of industrial enterprises as a whole and to control production costs in particular will be fully constructed. The study is the theoretical basis for the further development of organizational and methodological provisions of the economic analysis of indicators of liquidity and profitability of industrial enterprises and is manifested in practice in the private formation of internal regulations of the enterprise management system.

Keywords: economic analysis, enterprise, industrial enterprise, production costs, business process, management, liquidity, profitability

Стаття надійшла до редакції: 21.03.2019 р.